

DEERLIJK PLADIJSSTRAAT

ARCHEOLOGIENOTA BUREAUONDERZOEK PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Projectcode: 2018D307

Datum: 06/05/2018

BART
BOT
ARCHEOLOGIE

Titel: Archeologienota Deerlijk Pladijsstraat

Initiatiefnemer: Wingman bvba

Lavoorderstraat 33 A

8750 Wingene

Erkend archeoloog: Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114

Auteurs: Bart Bot

Advies specialisten: /

Wetenschappelijke advisering: /

Projectcode bureauonderzoek: 2018D307

Intern projectnummer: 2018.004

Locatiegegevens: Deerlijk, Pladijsstraat 205, 213, 221 & 225

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: xmax, ymax; xmin, ymin: 79771, 168831; 79624, 168718

Kadastergegevens: : Deerlijk, Afdeling 2, Sectie E, Perceelnrs. 245A (deels), 148W, 239A (deels), 236A (deels), 148D2 & 148Z

Betrokken actoren: Bart Bot (erkend archeoloog) Jean-Marie Van Wanseele (contactpersoon initiatiefnemer) & Alex Coussens (contactpersoon initiatiefnemer)

Plaats en datum: Ledeberg, 06/05/2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bart Bot Archeologie.

Bart Bot Archeologie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

1. INLEIDING

Aanleiding van onderstaand bureauonderzoek vormt de geplande verkaveling te Deerlijk Pladijsstraat. Het projectgebied wordt in deze studie Deerlijk Pladijsstraat genoemd.

Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van omgevingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa 5222m². Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen.

Het plangebied is momenteel in gebruik als akkerland en weiland. Binnen het plangebied worden 10 loten voorzien met oppervlaktes variërend tussen 700m² en 442m². Drie wegenissen zullen de verbinding maken met de Pladijsstraat. De werken zullen een grote impact hebben op de ondergrond: het graven van de funderingen, de aanleg van diverse nutsleidingen, zwaar rollend verkeer binnen het plangebied. Al deze elementen zullen er voor zorgen dat het eventuele aanwezige archeologische erfgoed grondig verstoord zal worden.

2. GEMOTIVEERD ADVIES

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig waarbij alle relevante en beschikbare bronnen teruggevonden werden en geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Het archeologisch kader toont een matig archeologisch potentieel aan van het plangebied. De directe omgeving van het plangebied is op archeologisch vlak nog grotendeels ongekend met uitzondering van enkele oppervlaktevondsten of laatmiddeleeuwse sites met walgracht. Archeologisch onderzoek ten westen van het terrein bracht geen noemenswaardige sporen of vondsten aan het licht. Wel kan gesteld worden dat het terrein vrij gunstig gelegen is zowel bodemkundig als landschappelijk. Er is dus een mogelijk archeologisch potentieel aan te geven voor het terrein. *In situ* steentijdartefacten of een steentijdsite wordt niet verwacht gezien

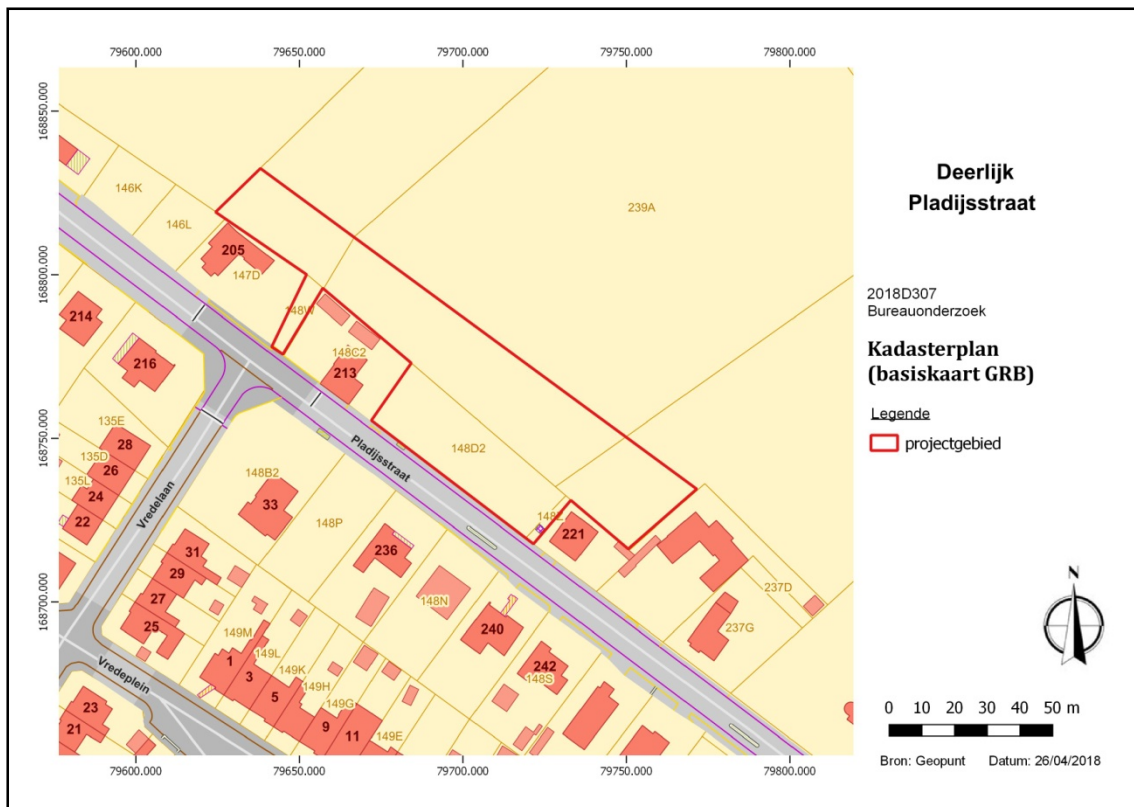
de bodemkundige gegevens. Sporen uit de metaaltijden, Romeinse periode of middeleeuwen kunnen mogelijk aanwezig zijn.

De werken zullen een grote impact hebben op het bodemarchief (graven funderingen, aanleg nutsleidingen, zwaar rollend verkeer). Daarom is voor het volledige projectgebied dat verstoord zal worden noodzakelijk om een verder vooronderzoek uit te voeren. Gelet op de verwachting van klassieke sporenarcheologie, onmiddellijk onder de bouwvoor, is een proefsleuvenonderzoek in uitgesteld traject¹ de aangewezen manier om eventueel bedreigd archeologisch erfgoed in kaart te brengen. Op basis van de waargenomen relictten kan een gefundeerde beslissing genomen worden in functie van eventueel vervolgonderzoek.

3. AFBAKENING

Het te onderzoeken plangebied heeft een oppervlakte van 5222m² en is kadastraal terug te vinden onder: Deerlijk, Afdeling 2, Sectie E, Perceelnrs. 245A (deels), 148W, 239A (deels), 236A (deels), 148D2 & 148Z.

¹ Momenteel is onderzoek nog niet mogelijk aangezien de initiatiefnemer nog geen eigenaar is van de gronden en er geen werken worden toegestaan.

Figuur 1 Kadasterplan met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)

4. VRAAGSTELLING

Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden enkele specifieke (niet-limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer de vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Kunnen sporen in verband gebracht worden met de nabijgelegen archeologische sites en gekende archeologische waarden?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?

- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden? Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
 - o Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - o Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

5. STRATEGIE

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstellingen kunnen beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstellingen is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

5.1. RANDVOORWAARDEN

De volgende fase van het archeologisch onderzoek, met ingreep in de bodem, kan pas worden uitgevoerd in uitgesteld traject na het verkrijgen van de omgevingsvergunning.

5.2. PROEFSLEUVENONDERZOEK

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, moet worden gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven in het onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en O-W georiënteerd. In dit geval zullen 5 NW-ZO georiënteerde sleuven en één NO-ZW georiënteerde sleuf aangelegd worden. Daarnaast worden extra volg-, dwars- of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Het totale terrein is 5222m² groot waarvan 10% oftewel 522m² dient onderzocht te worden door middel van proefsleuven. Aanvullend hierbij moet nog voor 2,5% oftewel 130m² aan kijkvensters, dwars- of volsleuven aangelegd te worden. In totaal wordt zo 12,5% oftewel 652m² onderzocht. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. urnengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de onderzoeksvragen kunnen beantwoord worden.

Figuur 2 Voorstel proefsleuven geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt).

6. COMPETENTIES

Het veldwerk wordt uitgevoerd door minstens 2 gediplomeerde archeologen, die permanent op de site aanwezig zijn. Daarnaast wordt conform de Code van Goede Praktijk een aardkundige betrokken bij het veldwerk, deze dient echter niet permanent op het terrein aanwezig te zijn.

- In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient zeker één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring te hebben met onderzoek op zandleem bodems. Beide archeologen dienen te beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in landelijk gebied. Minstens één van de uitvoerende archeologen moet beschikken over een ruime kennis betreffende grondsporen en vondstmateriaal uit de metaaltijden, de Romeinse periode en de middeleeuwse periode
- Gedurende alle fases van het veldwerk dient een aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandleem bodems.

7. VOORZIENE AFWIJKING CODE VAN GOEDE PRAKTIJK

Er worden geen afwijkingen van de Code van Goede Praktijk voorzien.

8. FIGURENLIJST

Figuur 1 Kadasterplan met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)	3
Figuur 2 Voorstel proefsleuven geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt).	6